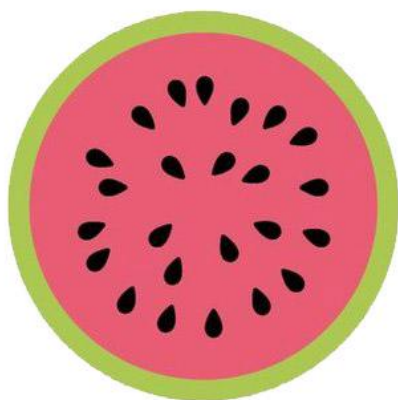

ŽENSKA MREŽA BOSNE I HERCEGOVINE

Ženska mreža BiH

PLATFORMA

2014.

1. UVOD

Prilike do '90ih godina XX vijeka

Počeci ženskog organizovanja u Bosni i Hercegovini su u obrazovanju. Dok je zemlja bila u sastavu Turskog carstva, u Sarajevu je otvorena prva ženska škola (otvara je Staka Skenderova 1857. godine). Kada zemlja postaje dio Austro-Ugarske monarhije (1878. godine) žensko pitanje je i dalje bilo, prije svega, usmjereno na obrazovanje ženske djece, ali se počinju osnivati i ženska društva (zadruga), koja su bila vjerskog karaktera, i koja su radila na širenju nacionalnih ideja, otporu prema austrougarskoj vlasti, kulturnim događajima, te organizovanju humanitarnih akcija za siromašne djevojke i žene. Žene počinju da se zapošljavaju, ali samo u fabrikama duhana i tkalnicama ćilima, gdje rade pod izuzetno teškim uslovima za niske nadnice, što dovodi do stvaranja sindikata, organizovanja štrajkova i do političkog udruživanja radnica (1912. godine Socijaldemokratska partija BiH okupljala je 135 žena). Pred Prvi svjetski rat, 1913. godine, prvi put se masovno proslavlja 8. mart u Sarajevu (oko 2000 žena je učestvovalo) uz zahtjeve za ekonomsko i političko oslobađanje žena. Ratni period obilježen je naglim porastom broja radnica u fabrikama (muškarci su pretežno ratovali). Rat i teške ekonomske prilike pokrenule su brojne ženske proteste. Pod okriljem Socijaldemokratske partije ubrzo je osnovan Ženski socijalistički agitacioni odbor i Odbor rezervističkih žena koji su u martu 1918. organizovale veliki skup na kome je učestvovalo 2000 žena.

Kao početak modernog buđenja ženske političke svijesti o neophodnosti učestvovanja u društvenom životu označava se jesen 1919. godine, kada je u Sarajevu osnovano žensko udruženje Društvo za prosvjećivanje žena i zaštitu njenih prava. Cilj udruženja bio je obrazovanje i rad na ostvarivanju građanskih i političkih prava žena, a društvo je izdavalo i svoj list „Ženski pokret“. Žensko pitanje se vremenom proširilo od obrazovanja i pravno-političke neravnopravnosti među spolovima na porodične i zadrugarske odnose, zdravlje i kulturu. Ženama su bila uskraćena politička i građanska prava (pravo glasa, vlasništva, razvoda, nasljeđivanja, abortusa i sl.), imale su ograničen izbor zanimanja (tekstilne radnice, radnice u duhanskoj industriji, učiteljice, telefonistkinje, blagajnice, kućne pomoćnice), imale su znatno manje plate u odnosu na muškarce, a žene u ruralnim područjima bile su dodatno opterećene teškim radom, dok su kulturno i javno bile gotovo nevidljive.

Sljedeći veliki događaj na mapi ženskih organiziranja u BiH jeste 06.12.1942. godine kada je osnovan Antifašistički ženski front (AFŽ) u Bosanskom Petrovcu, koji je predstavljao masovnu žensku društveno-političku organizaciju koja je imala ogromnu ulogu u omogućavanju funkcioniranja života u Drugom svjetskom ratu.

Princip jednakosti u komunizmu donio je zakonsku jednakost ženama. Ustav Jugoslavije iz 1946. godine donio je potpunu ravnopravnost ženama, čija su prava dalje proširivana drugim zakonima. Žene su dobile pravo glasa, kao i sva druga politička prava koja su imali muškarci, a Zakon o braku je donio građanski brak (i razvod) u kojem su žene izjednačene sa muškarcima u obavezama i pravima. Na taj način su prestali da važe razni zakonicima kojima su se diskriminisale žene. Žene su dobile pravo na porodijska odsustva, ravnopravno nasljeđivanje imovine, pravo na usvajanja djece, a 1952. godine legalizovan je abortus.

Prilike od '90ih godina XX vijeka

Rat, nacionalizam i retradicionalizacija društva '90ih godina XX vijeka donose razliku između formalne i stvarne jednakosti, koja se prepoznaje u svim sferama života, a posebno u povredi integriteta, socijalno-političke podređenosti i nemogućnosti pristupa resursima. Ipak, žene Bosne i Hercegovine, djelujući i preko granica, pokretale su i širile debate protiv androcentričnog koncepta moći, oružanih sukoba i socijalne isključenosti, kao najvećih opasnosti ženskoj sigurnosti. Muško nasilje nad ženama u svim svojim različitim oblicima i višeslojna diskriminacija koju su žene iskusile u okviru dominantno muških struktura u našem društvu, kako u ratu tako i u „mirnim vremenima“, ponovo je pokrenula žene krajem 1992. godine na konkretne akcije protiv nesigurnosti, siromaštva, nezaposlenosti, zakona koji krše ženska ljudska prava, te marginalizacije u ostvarivanju prava na izbore i potreba manjinskih grupa.

Upravo zahvaljujući pritisku ženskih grupa postignut je određeni progres u zaštiti prava žena žrtava nasilja, kako kroz usvajanje zakonskog okvira tako i kroz izgradnju određenih mehanizama zaštite. S druge strane, državno istraživanje iz 2013. ukazuje da je čak 47,2% žena doživjelo neki oblik nasilja u toku svog života nakon 15. godine. Zastrašujuće je da se, prema podacima iz istog istraživanju, samo 5,5% žena, koje su preživjele nasilje, obraćalo za pomoć i podršku institucijama. Razloge svakako treba tražiti u predrasudama i stigmatizaciji preživjelih u društvu, u nepoznavanju svojih prava ili nepovjerenju u rad institucija. Žene žrtve nasilja, naročito nasilja u porodici, izložene su diskriminaciji i dodatnoj viktimizaciji, a nasilje za rezultat ima kršenje i drugih prava žena kao što su pravo na rad, brigu o djeci, stanovanje i pristup pravdi. Nasilje nad ženama djelom je uzrok i posljedica ženskog siromaštva i socijalne isključenosti.

Žene u BiH čine 52% glasačkog tijela, a na mjestima odlučivanja ih ima puno manje od zakonom propisanih kvota. Žene su isključene iz procesa pregovora, mirovnih procesa, poslijeratne obnove i procesa evropskih integracija, koji ostaju rezervisani isključivo za muškarce. Diskriminacija žena se nastavlja, te opstaje, imenovanjem muškaraca na rukovodeća mjesta u državnim firmama i upravnim odborima, kao i izvršnim tijelima u ekonomskom sektoru. Institucionalni mehanizmi za ravnopravnost (s)polova u BiH ostaju u velikoj mjeri izolovani u okviru institucionalnih sistema zbog nerazumijevanja njihove uloge i otpora prema pitanjima feminizma, rodne ravnopravnosti i ženskih ljudskih prava.

Problemi žena su vidljivi u oblasti rada i zapošljavanja, zatim pristupu pravu na socijalnu i zdravstvenu zaštitu, ali i pristupu drugim pravima. Žene čine većinu nezaposlenog radno sposobnog stanovništva, i konstantno raste broj nezaposlenih žena. Žene čine većinu i u grupi aktivno pomažućih članova porodice, odnosno žena koje rade bez naknade u domaćinstvu, u porodičnim firmama ili imanjima. Velik broj žena je zaposlen u neformalnoj (sivoj) ekonomiji, ne ostvarujući osnovna prava na socijalno, penziono i zdravstveno osiguranje. Prisutna je dugogodišnja diskriminacija žena u pristupu pravu na porodijsko odsustvo i naknade. Institucije sistema, kao i privatne firme, nemaju usvojene posebne interne procedure u slučajevima diskriminacije nad ženama i to naročito u slučajevima spolne diskriminacije ili

mobinga, gdje žene čine veći broj preživjelih. Posebno je ugrožen položaj žena koje su izložene višestrukoj diskriminaciji, kao što su Romkinje, žene sa invaliditetom, lezbejke, biseksualne ili trans* žene, žene sa sela, i druge.

Iako se do septembra 2009. godine ova mreža nije zvala Ženska mreža Bosne i Hercegovine, dvadeset godina je rasla kao alternativni i identitetski model djelovanja za politike koje transformišu rodne i spolne odnose moći, u privatnom i javnom životu.

2. ČLANSTVO U ŽMBiH

Ženska mreža Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ŽMBiH) je mreža civilnog društva. ŽMBiH okuplja organizacije civilnog društva, druge mreže civilnog društva, neformalne grupe i pojedince/ke koje zastupaju i bave se ljudskim pravima žena. Članstvo u ŽMBiH može biti punopravno i pridruženo. Potpisivanjem Platforme ŽMBiH stiče se članstvo u ŽMBiH. Sva ostala pitanja, a vezano za pristupanje i isključenje, prava i obaveze članica regulišu se Kodeksom ŽMBiH.

3. VRIJEDNOSTI I PRINCIPI ŽMBiH

ŽMBiH prihvata feminističke *vrijednosti* djelovanja:

- mir,
- solidarnost,
- povjerenje,
- zajedništvo,
- jednakost i različitost.

Rad ŽMBiH počiva na sljedećim *principima*:

- *Antidiskriminacija* – U okviru djelovanja ŽMBiH i njenih članica zabranjen je bilo koji oblik diskriminacije na osnovu dobi, rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, invaliditeta, zdravstvenog stanja, društvenog položaja i spola, spolnog izražavanja, rodnog identiteta ili seksualne orijentacije, i/ili na osnovu bilo kojeg drugog razlikovanja, a u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije BiH;
- *Sloboda odlučivanja* – Svaka žena, bez obzira na bilo koju drugu ličnu osnovu, ima pravo na slobodu odlučivanja o svojim seksualnim i reproduktivnim pravima, uključujući i prava na slobodno odlučivanje u vezi sa trudnoćom, abortusom, majčinstvom, vještački potpomognutom oplodnjom, usvajanjem i hraniteljstvom;
- *Sekularizam* – Poštujući pravo pojedinke/ca na vjersku pripadnost, zalažemo se za odvajanje religije i javnog života. Osuđujemo bilo koji oblik segregacije i razdvajanje djece na etničkoj, vjerskoj i nacionalnoj pripadnosti. Obrazovni sistem ne treba da promovise podjelu djece, već se mora zasnivati na inkluzivnim principima;
- *Jednakost* – Osuđujemo sve oblike nacionalizma, a naročito diskriminaciju, zločine iz mržnje i govor mržnje na osnovu vjerske, etničke i nacionalne pripadnosti. Promovišemo slobodu (ne)identifikacije na osnovu vjerske, etničke i nacionalne pripadnosti;

- *Nenasilje* – Zalažemo se za nultu toleranciju za sve oblike nasilja (seksualno, fizičko, ekonomsko, psihičko itd.) nad ženama, djecom, seksualnim, nacionalnim i svim ostalim manjinama. U Platformi koristimo *sintagmu nasilje nad ženama*, a ne rodno zasnovano nasilje, kako bismo izbjegli zamku relativiziranja čina nasilja nad ženama,
- *Antimilitarizam* – Zalažemo se za mirno razrješavanje sukoba i pacifističke vrijednosti, kao i za učešće žena u mirovnim pregovorima.

Sve punopravne i pridružene članice ŽMBiH dužne su pridržavati se vrijednosti i principa ŽMBiH.

4. OBLASTI DJELOVANJA ŽMBiH I NJEZINIH ČLANICA

Oblast ljudskih prava žena je izrazito široka i kompleksna. Članice ŽMBiH kroz svoj rad djeluju, ali se ne ograničavaju na slijedeće *oblasti*:

- ljudska prava žena, uopšte, kroz monitoring, izvještavanje, zagovaranje i lobiranje unutar BiH i na međunarodnom nivou;
- ekonomska i socijalna prava žena (uključujući pitanja zdravlja, zapošljavanja, ekonomskog i socijalnog osnaživanja);
- žene i obrazovanje;
- žene i nasilje (uključujući i psihosocijalnu i pravnu pomoć);
- žene i sigurnosti (prirodne nepogode, oružani sukobi, mirovni aktivizam, suočavanje sa prošlošću);
- žene u javnom i političkom životu;
- žene i nauka, kultura, mediji i umjetnost;
- prava marginalizovanih žena (uključujući Romkinje i žene iz zajednica nacionalnih manjina; žene sa invaliditetom; lezbejke, biseksualne i trans žene);
- feministička teorija i istraživanja.

5. ZAJEDNIČKE AKTIVNOSTI ŽMBiH

ŽMBiH promoviše primjenu feminističkih praksi, te reaguje i djeluje povodom situacija kojima se krše ili ugrožavaju ljudska prava. ŽMBiH kao mreža, ali i kroz svoja tijela, implementira slijedeće *zajedničke aktivnosti*:

- monitoring razvoja i ostvarivanja ženskih prava u BiH te izmjene i dopune zakonodavstva, politika i prakse;
- izrada i promocija godišnjeg izvještaja o stanju ljudskih prava žena u Bosni i Hercegovini;
- javna reagovanja na kršenja ljudskih prava žena i ljudskih prava uopšte;
- razmjena informacija o stanju ljudskih prava žena i radu organizacija, putem mailing liste i web stranice ŽMBiH;
- obilježavanje dana ženskih prava u BiH
- godišnja konferencija ŽMBiH.

Koordinirajući odbor izrađuje izvještaj o realizovanim aktivnostima i predstavlja ga na skupštini ŽMBiH. Koordinirajući odbor može donijeti odluku o realizaciji drugih aktivnosti, a u skladu utvrđenim prioritetima, te principima i vrijednostima ŽMBiH.

6. FUNKCIONISANJE ŽMBiH

Radi boljeg i efikasnijeg funkcionisanja, ŽMBiH djeluje na različitim nivoima i kroz različita tijela.

Glavno tijelo ŽMBiH je Skupština, koja se sastaje jednom godišnje, a u okviru godišnje konferencije ŽMBiH. Na skupštini se bira Koordinirajući odbor, koji rukovodi rad mreže tokom godine.

Svakodnevni rad mreže implementira Koordinirajuća organizacija.

Detalji o načinu sazivanja, izboru, odlučivanju i drugim pitanjima rada Skupštine, Koordinirajućeg odbora i Koordinirajuće organizacije definišu se Kodeksom.

Skupština ŽMBiH može donijeti odluku o osnivanju drugih tijela i radnih grupa. Radom tih tijela između dvije skupštine rukovodi Koordinirajući odbor, a izvještaji o radu se dostavljaju i Skupštini, koja donosi zaključke.

7. STRATEŠKI RAZVOJ ŽMBiH

ŽMBiH svoje djelovanje određuje na strateškom planiranju ŽMBiH. Strateški plan sadrži višegodišnje strateške ciljeve, koji se ostvaruju kroz aktivnosti definisane u godišnjim radnim planovima. Strateški plan je dostupan javnosti na web stranici ŽMBiH.

8. DRUGA PITANJA

Sva ostala pitanja koja nisu određena Platformom, regulisana su Kodeksom koji je sastavni dio iste. Platformu donosi godišnja Skupština ŽMBiH.

Izmjene Platforme predlaže najmanje 10 punopravnih članica, Koordinirajući odbor ili Koordinirajuća organizacija. Izmjene se usvajaju na Skupštini ŽMBiH.

KODEKS ŽENSKE MREŽE BiH

Kodeks predstavlja skup osnovnih pravila koja uspostavljaju standarde praktičnog djelovanja i funkcionisanja Ženske mreže BiH (u daljem tekstu: ŽMBiH). Standardi se odnose kako na ponašanje i djelovanje između članica tako i na odnose članica prema ŽMBiH i prema trećim licima prilikom realizacije aktivnosti u okviru i ime ŽMBiH. Potpisivanjem Platforme, članice se obavezuju na poštivanje svih odredbi sadržanih u Kodeksu.

1. OSNOVNA NAČELA, PRINCIPI I VRIJEDNOSTI

Sve članice ŽMBiH će u svom ponašanju i djelovanju poštivati principe i vrijednosti ŽMBiH, definisane u Platformi ŽMBiH.

Komunikacija između članica i unutar ŽMBiH se zasniva na uzajamnom razumijevanju, podršci i nenasilju.

Odnosi između članica ŽMBiH, ali i djelovanje ŽMBiH i njezinih tijela, moraju se zasnivati na odredbama i pravilima definisanim u Platformi i ovom Kodeksu.

U svom radu i djelovanju članice ŽMBiH, kao i sama ŽMBiH, će poštivati važeće zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini.

2. ČLANSTVO

ŽMBiH je mreža civilnog društva. ŽMBiH okuplja a) organizacije civilnog društva, b) druge mreže civilnog društva, c) neformalne grupe i d) pojedince/ke koji/e se bave i zastupaju ljudska prava žena.

Potpisivanjem Platforme ŽMBiH stiče se članstvo u ŽMBiH.

Koordinirajuća organizacija vodi javni registar članica ŽMBiH. Registar se objavljuje na web stranici ŽMBiH i ažurira najmanje jednom u tri mjeseca.

2.1. Vrste članstva

ŽMBiH okuplja a) organizacije civilnog društva, b) druge mreže civilnog društva, c) neformalne grupe i d) pojedinci/ke koji/e se bave i zastupaju ženska ljudska prava.

Članstvo u ŽMBiH može biti punopravno i pridruženo.

Punopravne članice su a) organizacije civilnog društva i b) druge mreže civilnog društva. Punopravne članice imaju pravo glasa na tijelima ŽMBiH.

Pridružene članice su a) neformalne grupe i b) pojedinci/ke. Pridružene članice aktivno učestvuju u radu ŽMBiH, doprinose njenom radu, ali nemaju pravo glasa u tijelima ŽMBiH.

2.2. Pristupanje ŽMBiH

Potpisivanjem Platforme ŽMBiH stiče se članstvo u ŽMBiH.

Članice ŽMBiH, koje su bile članice ŽMBiH do 31. maja 2014. stiču pravo članstva potpisivanjem Platforme. Članice koje pristupaju ŽMBiH nakon 31. maja 2014. postaju članice ŽMBiH potpisivanjem Platforme i uz prethodnu preporuku najmanje 3 postojeće članice. Članstvo novih članica potvrđuje ili konačno odbija Skupština ŽMBiH.

Nove članice moraju a) djelovati u oblasti ženskih prava i b) sudjelovati u lokalnim, državnim i međunarodnim mrežama koje se bave ženskim pravima.

2.3. Prava članica

Prava članica ŽMBiH su:

- da aktivno učestvuju u radu ŽMBiH,
- da se kandiduju i budu birane u Koordinirajući odbor ŽMBiH (samo punopravne članice),
- da se kandiduju i budu birane za Koordinirajuću organizaciju ŽMBiH (samo punopravne članice).

2.4. Obaveze članica

Obaveza članica ŽMBiH su:

- da rade na promociji interesa i ŽMBiH uopšte,
- da djeluju u skladu sa vrijednostima i principima ŽMBiH definisanim u Platformi ŽMBiH,
- da pružaju podršku aktivnostima ŽMBiH,
- da aktivno učestvuju u razvoju ŽMBiH,
- da redovno, najmanje jednom mjesečno, obavještavaju o svome djelovanju,
- da, u slučaju punopravnih članica, u tijela ŽMBiH šalju one predstanike/ce koji/e su ovlašteni/e da glasaju i donose odluke u tim tijelima, a u ime članice koju predstavljaju.

2.5. Isključenje iz članstva

Članica ŽMBiH može biti isključena u slučaju:

- da članica krši vrijednosti i principe ŽMBiH definisane u Platformi ŽMBiH,
- da članica krši odredbe Kodeksa ŽMBiH,
- da narušava ugled ŽMBiH,
- da djeluje protiv interesa ŽMBiH.

Postupak isključenja detaljnije je regulisan tačkom 7. Kodeksa.

3. TIJELA ŽMBIH

ŽMBiH ima slijedeća tijela:

- Skupštinu,
- Koordinirajući odbor,
- Koordinirajuću organizaciju.

3.1. Skupština

Skupština ŽMBiH je glavno tijelo ŽMBiH. Članice Skupštine su sve punopravne i pridružene članice ŽMBiH. Pravo glasa na skupštini imaju samo punopravne članice. Skupštinu ŽMBiH saziva Koordinirajući odbor. Skupština predlaže da se proglasi Dan ženskih prava u Bosni i Hercegovini -12. septembra 2009. kada je publikovan Direktorij ženskih grupa i da se obilježava svake godine.

Skupštinu saziva Koordinirajući odbor, najmanje mjesec dana pred dan održavanja. Na skupštini učestvuju sve punopravne i pridružene članice. Članice snose troškove učešća na konferenciji samostalno. Koordinirajuća organizacija može pokriti troškove organizovanja skupštine i troškove učešća kroz donatorska sredstva, u slučaju da su ista dostupna. Ukoliko nema dovoljno sredstava, Koordinirajući odbor može donijeti odluku da pokriva samo troškove organizacijama koje imaju ograničena finansijska sredstva i koje odazovu pozivu za učešće na skupštini.

Delegirani/e predstavnici/e članica zastupaju organizaciju na skupštini i glasaju u ime te članice.

Skupštinu vodi predstavnik/ca Koordinirajuće organizacije.

Dnevni red skupštine predlaže Koordinirajući odbor, a na osnovu prijedloga koji su stigli od strane članica ŽMBiH. Sve članice imaju pravo da predlažu tačke dnevnog reda. Prijedlozi se šalju najmanje 15 dana pred samo zasjedanje. U iznimnim slučajevima na dnevni red se mogu staviti pitanja koja nisu predložena na vrijeme ali su od značaja za ŽMBiH. Odluku o tome donosi Koordinirajući odbor dan pred zasjedanje skupštine.

Na skupštini mora učestvovati najmanje 20% svih punopravnih članica ŽMBiH kako bi ista imala kvorum o radu. Odluke se donose prostom većinom (50% +1). Glasanje je javno.

Na skupštini se vodi zapisnik, koji se usvaja na kraju skupštine i koji se dostavlja svima punopravnim i pridruženim članicama ŽMBiH.

Skupština utvrđuje prioritete djelovanja ŽMBiH u narednih 12 mjeseci, koje provode Koordinirajući odbor i Koordinirajuća organizacija.

Skupština može donijeti odluku o smjeni Koordinirajućeg odbora, a na prijedlog najmanje 10 punopravnih članica ili Koordinirajuće organizacije.. Na istoj skupštini se mora izabrati i novi Koordinirajući odbor.

Skupština može donijeti odluku o smjeni Koordinirajuće organizacije, a na prijedlog najmanje 10 punopravnih članica ili Koordinirajućeg odbora.. Na istoj skupštini se mora izabrati i nova Koordinirajuća organizacija.

3.2. Koordinirajući odbor

Skupština ŽMBiH bira Koordinirajući odbor. Odbor ima 7 članica.

Iz jedne punopravne članice se bira najviše jedna/an predstavnica/ik.

U sastav Koordinirajućeg odbora mogu se birati samo predstavnice/i punopravnih članica.

Koordinirajući odbor se bira na dvije godine.

Svaka punopravna članica može kandidovati jednu osobu za članstvo u Koordinirajućem odboru. Kandidature se dostavljaju Koordinirajućem odboru i Koordinirajućoj organizaciji najmanje 10 dana pred zasjedanje skupštine.

Na skupštini svaka punopravna članica ima tri glasa. Svakom kandidatu/kinji može se dodijeliti samo jedan glas. Javnim prebrojavanjem objavljuje se kojih 7 članica/ova je izabrano u Koordinirajući odbor. Izabrano je onih 7 kandidatkinja/a koje/i su dobile/i najviše glasova.

U slučaju da ima manje od 7 kandidatkinja/a, glasanje se neće organizovati i izabrane su sve predložene osobe. U slučaju kada Koordinirajući odbor radi sa manjim brojem članica/ova, odluke se donose prostom većinom (50%+1).

Sjednicama Koordinirajućeg odbora obavezno prisustvuje najmanje 60% članica.

Koordinirajući odbor zasjeda najmanje jednom u dva mjeseca. Zasjedanje može biti uživo, ukoliko postoje donatorska sredstva. Ukoliko ne postoje sredstva za održavanje zasjedanja, zasjedanja se organizuju elektronski, tj. putem skypa. Sa svakog zasjedanja sačinjava se zapisnik. Zapisnik se dostavlja svim članicama ŽMBiH.

Koordinirajući odbor iz svoga sastava bira predsjednicu/ka odbora. Koordinirajući odbor može ovlastiti pojedine članice/ove odbora da vrše određene radnje u ime odbora.

Koordinirajući odbor svoj rada može da reguliše kroz Poslovnik o radu.

Koordinirajući odbor koordinira aktivnosti ŽMBiH, u skladu sa Platformom i Kodeksom ŽMBiH, a prema godišnjim prioritetima zajedničkog djelovanja koje usvaja Skupština ŽMBiH.

Sve inicijative pojedinih članica ili grupe članica se upućuju Koordinirajućem odboru. Odbor donosi odluke o onim inicijativama koje ne mogu čekati odluke Skupštine. Ostale inicijative se upućuju Skupštini na razmatranje.

Koordinirajući odbor se može odlučiti da putem online glasanja konsultuje članice ŽMBiH o određenim pitanjima, koja ne mogu čekati zasjedanje naredne skupštine. Na taj način se omogućava funkcionalnost ŽMBiH. U slučaju online glasanja, odluke se usvajaju kao na zasjedanju skupštine (tj. uz učešće najmanje 20% punopravnih članica, poštujući pravilo proste većine – 50% + 1). Rezultati glasanja se saopštavaju svim članica ŽMBiH.

3.3. Koordinirajuća organizacija

Skupština ŽMBiH bira Koordinirajuću organizaciju.

Za Koordinirajuću organizaciju se mogu kandidovati punopravne članice ŽMBiH. Kandidature se upućuju Koordinirajućem odboru, koji izrađuje listu članica koje su se kandidovale. Svaka punopravna članica ŽMBiH, prisutna na skupštini ŽMBiH, ima jedan glas. Nakon glasanja, organizacija koja je dobila najviše glasova izabrana je za Koordinirajuću organizaciju.

Koordinirajuća organizacija se bira na dvije godine.

Koordinirajuća organizacija vodi javni registar članica i implementira aktivnosti u ime ŽMBiH. Sve odluke se donose uz saglasnosti Koordinirajućeg odbora.

Koordinirajuća organizacija prikuplja sredstva za funkcionisanje ŽMBiH, o čemu izvještava Koordinirajući odbor.

Skupština može, na prijedlog Koordinirajućeg odbora ili najmanje 10 punopravnih članica, donijeti odluku o smjeni Koordinirajuće organizacije. U tom slučaju posao Koordinirajuće organizacije vrši Koordinirajući odbor.

3.4. Ostala tijela

Odlukom Koordinirajućeg odbora mogu se osnivati druga tijela, kao što su tematske radne grupe. Rad ostalih tijela mora biti odobren i usaglašen sa Koordinirajućim odborom. Ostala tijela moraju redovno, najmanje jednom u 3 mjeseca, a na zahtjev Koordinirajućeg odbora, izvještavati o istom. Ostala tijela izrađuju i obavezne izvještaje prema Skupštini ŽMBiH.

4. KOMUNIKACIJA I SARADNJA

U svim svojim aktivnostima i odnosima članice će se zalagati za jačanje duha i atmosfere saradnje u najboljem interesu organizacija i korisnika/ka njihovih usluga.

4.1. Jezik komunikacije

Članice komuniciraju na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku. Međunarodne zagovaračke inicijative, koje se odvijaju na engleskom jeziku, te komunikacija sa donatorima, mogu se odvijati na stranim jezicima, s tim da će se kratko na B/H/S jeziku objasniti svim članicama o čemu je riječ u toj komunikaciji.

4.2. Odnosi sa javnošću

Koordinirajuća organizacija i Koordinirajući odbor komuniciraju sa javnošću u ime ŽMBiH. Na osnovu odluke Koordinirajućeg odbora, u pojedine aktivnosti javnih komunikacija mogu se uključiti i druge članice.

Odluke o saopštenjima za javnost donosi Koordinirajući odbor, putem mailing liste. Koordinirajući odbor donosi odluku o izgledu memoranduma ŽMBiH, te o impresumu/opisnom tekstu, kojim se kratko i jasno opisuje ŽMBiH. Impresum se nalazi na kraju svakog saopštenja.

4.3. Web stranica i društvene mreže

Koordinirajuća organizacija rukovodi web stranicom ŽMBiH. Na web stranici, koja se redovno ažurira, objavljuju se informacije o radu ŽMBiH, njenih članica, informacije o razvoju ljudskih prava žena u BiH i svijetu. Web stranica sadrži i javni registar članica ŽMBiH.

Koordinirajuća organizacija rukovodi i profilima ŽMBiH na društvenim mrežama.

4.4. Ostali kanali komunikacije

Interna komunikacija Koordinirajućeg odbora odvija se putem mailing liste Koordinirajućeg odbora.

Interna komunikacija članica ŽMBiH odvija se putem mailing liste članica ŽMBiH. Na ovu listu se šalju sve interne informacije relevantne za članice.

ŽMBiH održava i javnu mailing listu na kojoj mogu biti sve zainteresovane osobe. Koordinirajuća organizacija sastavlja newsletter o radu ŽMBiH i šalje ga na javnu listu. Newsletter se šalje najmanje jednom u šest mjeseci, na BHS i engleskom jeziku. U slučaju da postoje projektna sredstva, newsletter se može slati i češće. Sadržaj newslettera prije slanja odobrava Koordinirajući odbor.

4.5. Znak-logo

ŽMBiH ima znak-logo. Znak-logo ŽMBiH predstavlja crtež prepolovljene lubenice ispod koje piše ŽMBiH. Znak-logo ŽMBiH je javno dostupan na web stranici ŽMBiH.

Znak-logo ŽMBiH se koristi samo za aktivnosti koje provodi ŽMBiH. Znak-logo se objavljuje na promotivnim materijalima ŽMBiH.

Koordinirajući odbor može donijeti odluku da se pojedine aktivnosti grupe članica ŽMBiH mogu odvijati pod imenom i znakom-logom ŽMBiH. U tom slučaju se koristi samo znak-logo ŽMBiH bez znakova-logotipa pojedinih članica-organizacija.

5. FINANSIRANJE RADA ŽMBiH

Koordinirajuća organizacija zadužena je za prikupljanje sredstava za funkcionisanje ŽMBiH. Sredstva se prikupljaju za održavanje godišnje konferencije ŽMBiH (koja uključuje Skupštinu ŽMBiH), sastanke Koordinirajućeg odbora, osoblje koje radi za ŽMBiH u Koordinirajućoj organizaciji i za same aktivnosti ŽMBiH. Prioritet kod prikupljanja sredstava ima prikupljanje sredstava za aktivnosti ŽMBiH.

Finansijske izvještaje o prihodima i rashodima za projekte koji su vezani za ŽMBiH Koordinirajuća organizacije dostavlja Koordinirajućem odboru na uvid.

Koordinirajući odbor mora da odobri nove aplikacije Koordinirajuće organizacije, koje se dostavljaju u ime ŽMBiH.

Koordinirajuća organizacija zadržava autonomiju izbora osoblja koje u ime Koordinirajuće organizacije radi za ŽMBiH.

6. DJELOVANJE ORGANIZACIJA

Članice će se suzdržati od svih aktivnosti i izbjegavati sve situacije u kojima može doći do sukoba ličnih i profesionalnih interesa.

Članice se obavezuju da u svom radu neće favorizovati niti jednu članicu i da će se pridržavati načela nepristranosti.

Članice koje budu delegirane da predstavljaju i zastupaju stavove ŽMBiH u određenim pitanjima će raditi isključivo u interesu ŽMBiH, a u skladu sa Platformom i Kodeksom.

7. KRŠENJE KODEKSA I PLATFORME

Za primjenu i praćenje poštivanja Kodeksa i Platforme zadužene su sve članice. Članica, ukoliko primijeti povredu odredbi Platforme i Kodeksa, treba u pismenoj formi uz obrazloženje obavijestiti Koordinirajući odbor.

Koordinirajući odbor provodi postupak preispitivanja kršenja predviđenih u tački 2 pod tačkom 2.5. Koordinirajući odbor poziva članicu čije djelovanje se preispituje da iznese, pismeno ili usmeno, svoje stavove u pogledu povrede koja se razmatra.

Koordinirajući odbor može donijeti slijedeće odluke: a) poziv na javno izvinjenje, i b) isključenje članice.

Konačnu odluku o isključenju iz ŽMBiH donosi Skupština ŽMBiH većinom glasova. Većinu glasova u ovom smislu predstavlja 50%+1 članica Skupštine ŽMBiH. Potvrđena odluka o isključenju tada se smatra konačnom. Ukoliko Skupština ne potvrdi odluku, članica neće biti isključena.

Najmanje nakon dvije godine isključena članica može podnijeti zahtjev o ponovnom učlanjenju, o čemu odluku donosi Skupština.

8. ZAVRŠNE ODREDBE

Dokumentaciju vezanu za primjenu ovog Kodeksa arhiviraće Koordinacijska organizacija, a pravo na uvid imaju sve članice.

Kodeks stupa na snagu potpisivanjem članica, a za članice je obavezujući danom potpisivanja izjave o prihvatanju.

Izmjene Kodeksa predlaže Koordinirajuća organizacija, Koordinirajući odbor ili najmanje 10 organizacija, a razmatraju se na skupštini. Tumačenje Kodeksa u slučaju nejasnoća ili odluke o pitanjima koja nisu regulisana Kodeksom donosi privremeno Koordinirajući odbor. Koordinirajući odbor je dužan da predloži rješenja za sva otvorena i nejasna pitanja kako bi se ona regulisala odlukom Skupštine.